

הגט, שהרי אין הבין לאדם אלא בפניו. אי אפשר לאדם להיות שליח עבור חבירו בדבר שהוא חוב לו, שלא מדעתו. וכל דין החצר בגט הוא רק מטעם יד, כמו שהיא מתגרשת בידה בעל כרחה כך גם מתגרשת על ידי חצרה בעל כרחה. ולכן סובר עולא, כי צריך שתהא האשה עומדת בצד חצרה, שרק אז יש לחצר דין יד, שהוא דומה ליד האדם, הקרובה אליו.

אבל נבי מתנה, דוכות הוא לו לאדם המקבל את המתנה, זכין לאדם שלא בפניו ונעשה החצר שליח של מקבל המתנה, שאנן סהדי שניחא ליה שיהא החצר שלוחו. ולכן אף שהוא אינו עומד ליד חצרו, קונה לו החצר מטעם שליחות, שכשם שהמשלח אינו צריך לעמוד ליד השליח כך אין הבעלים צריך לעמוד ליד חצרו.

ולכן במעשה דרבן גמליאל שהוא מתנה לא היו צריכים רבי יהושע ורבי עקיבא לעמוד בצד חצרו. [ואף על פי שאינה משתמרת להם].

אולם במציאה, אמר עולא שצריך שיהא עומד בצד שדהו בחצר שאינה משתמרת.

והטעם לכך, משום שבשליחות צריך שיהא לפחות או דעת שליח או דעת משלח, ובמציאה אין לא דעת משלח ולא דעת שליח.⁽⁶⁾ לכן צריך שיהא עומד בצד שדהו, שאז החצר מטעם יד, או שהחצר תהא משתמרת.⁽⁷⁾

מתקיף לה רב ששת בריה דרב אידי: ולא קל וחומר הוא. ומה גט, דאיתיה בעל כרחה, שהחצר קונה לאשה את הגט אפילו כשהיא אינה רוצה כלל לקנות אותו. ובכל זאת אומר עולא אי עומדת בצד ביתה ובצד חצירה, אין רק אז היא היא מתגרשת. אי לא, ואם אינה עומדת בצד ביתה ובצד חצרה, לא. היא אינה יכולה להתגרש.

מתנה, דמדעתיה, שרק אם האדם רוצה, יכולה החצר לקנות לו את המתנה, לא כל שכן שצריך שיהא עומד בצד שדהו!?

ומתצינן: אלא, אמר רב אשי:

יב-א חצר איתרבאי משום יד, כלומר, אף על פי שאנו לומדים את דין החצר שהוא קונה לאדם מדין יד, שחצרו של אדם היא כידו, מכל מקום, ולא גרעה משליחות. יש בה גם את המעלה של שליחות. שגם לולי שלמדנו מהפסוקים לעיל [י ב] שחצר קונה לאדם, היינו יודעים זאת מסברא שהחצר היא שלוחו של האדם. [והפסוק אינו בא אלא לרבות שאפילו בקטנים שאין להם דין שליחות יש להם דין חצר מטעם יד]. והמעלה של שליחות בחצר היא, שאין הבעלים צריך לעמוד בצד חצרו, כפי שאינו צריך לעמוד ליד שלוחו המקבל עבורו מתנה.

הלכך, נבי גט, דחוב הוא לה לאשה שהיא אינה רוצה את הגט, החצר אינו יכול להיעשות שליח עבור האשה לצורך קבלת

6. כן כתב רש"י. וכוונתו לכאורה למה שכתב הנמוקי יוסף שצריך שיהא שלוחו של בעל הממון, ובמציאה בעל הממון אינו מתכוון לעשות את החצר לשליח, מה שאין כן במתנה

7. שחצר משתמרת הוא משום יד אף שהבעלים

גרפא: שנינו במשנתנו: ראה אותן רצין אחר המציאה וכו'.

אמר רבי ירמיה אמר רבי יוחנן: והוא שרין אחריהן ומגיען.

בעי רבי ירמיה: במתנה היאך?

קבלה מיניה רבי אבא בר כהנא: אף על פי שרין אחריהן ואין מגיען.

בעי רבא: זרק ארנקי אדם שזרק את ארנקו והפקירו. (8) והארנק נכנס בפתח זה של נהית של פלוני ויצא בפתח אחר. מהו האם זכה

שכל הקודם זכה בה הרי אין החצר משתמרת לבעליה יותר מלשאר בני אדם. הלכך לא זכה אלא אם הוא עומד בצד שדהו ומשמרה.

והוסיף עוד שזה הטעם שהגמרא מחלקת לענין רץ אחריהן ואין מגיען בין דעת אחרת מקנה אותן למציאה. שבמציאה דוקא צריך שיהא רץ אחריהן ומגיען כדי לעשותו חצר המשתמרת שאם אינו מגיען הרי אינה משתמרת אבל במתנה הרי היא משתמרת בכל אופן גם כשאין רץ אחריהן ומגיען.

ולשיטת הנמוקי יוסף שבמציאה בחצר המשתמרת הוי מטעם יד קשה לכאורה מהגמרא לעיל [יא א] שקטן מקטנה לא ילפינן וחצר דגברא הוא מטעם שליחות ולא משום יד?

ותירץ הרע"א שרק בקטן לא ילפינן מקטנה שכיון שאין שמירתו חשובה לכן לא נחשב החצר כידו. אך הקשה על זה מהסוגיא לעיל שמקשה הגמרא שאין יתחייב על חצירו בגניבה והא אין שליח לדבר עבירה. והלא בגניבה מדובר בגדול ובגדול החצר מטעם יד? וראה מה שביאר הגרש"ש בחידושו [יד].

8. כך כתב רש"י. והתוס' כתבו שאי אפשר לומר שהפקיר את הארנק שהרי הגמרא רוצה לפשוט את האיבעיא מדין מתנה משמע שגם כאן יש דעת אחרת מקנה. ואם היה מפקירו הרי מיד שיצא הארנק מידו כבר הוי הפקר ובשעת זכייה כבר אין דעת אחרת מקנה. אלא ודאי מדובר שהוא אינו מפקירו אלא רוצה להקנותו למי שיזכה בו. תוס' ד"ה ויצא.

אינו עומד בצד שדהו. שכל דבר שניחא ליה לאדם הוא נותנו מידו לתוך חצרו המשתמרת וכידא אריכתא הוא. אבל בגט כיון שלא ניחא לה לאשה לקנותו אין החצר נחשב כידה שמה שהוא חובה לאדם כשהוא בידו אינו נותנו בחצרו אלא אדרבה מוציאו משם. נמוקי יוסף. וראה מהרש"א.

הרא"ש מבאר באופן אחר את החילוק בין מציאה למתנה שאמנם גם במציאה החצר מטעם שליחות אך זה רק כשהחצר משתמרת אבל כשאינה משתמרת אי אפשר לומר שהיא שלוחו של האדם דאנן סהדי שאין אדם רוצה שיהיו חפציו ביד שליח שאינו יכול לשמור על מה שבידו. ולכן החצר קונה רק מטעם יד וצריך שיהא עומד בצד חצירו.

אבל במתנה מסכמת דעת מקבל המתנה שבכל מקום שיתנהו הנותן שיזכה לו המקום. ושמירת הנותן חשובה לו כשמירתו. ולכן גם אם החצר אינה משתמרת הרי היא כמשתמרת והוי שלוחו של המקבל ואין צריך שיהא עומד בצד חצירו.

ובשיטה מקובצת כתב גם כן שרק חצר המשתמרת נעשית שליח שהרי כל שליח משמר הוא לשולחו שהרי שליחות של בר דעת בעינן אלא שבמתנה חצר שאינה משתמרת כמשתמרת דמי, שלעולם היא משתמרת למקבל המתנה שכיון שדעת אחרת מקנה אותה הרי אין שום אדם יכול לזכות בה כי אם מדעת המקנה, והוא נותנה רק למקבל המתנה, נמצא שהמתנה משתמרת למקבל. מה שאין כן במציאה והפקר

בו אותו בעל הבית או לא?

וצידי השאלה הם: האם אויר שאין סופו לנוח דבר שנמצא בחלל הבית ואין סופו לנוח בתוך הבית כמונח דמי, שנחשב כאילו הוא מונח בתוך הבית, וממילא קנה הבעל הבית את החפץ. או לא. שאינו נחשב כאילו הונח בתוך הבית כיון שסופו לצאת משם, ולא קנה אותו בעל הבית?⁽⁹⁾

אמר ליה רב פפא לרבא. ואמרי לה ויש אומרים שרב אדא בר מתנה אמר לרבא. ואמרי לה ויש אומרים שרבינא אמר לרבא: לאו היינו מתניתין האם הדבר אינו דומה למקרה של משנתנו?

ששינו בה: ראה אותן רצין אחר המציאה.

ואמר רבי ירמיה אמר רבי יוחנן: והוא שרץ אחריהן ומגיען.

ובעי רבי ירמיה: במתנה היאך?

וקבלה מיניה רבי אבא בר כהנא: במתנה, אף על פי שרץ אחריהן ואין מגיען.

הרי שאף על פי שהצבי אין סופו לנוח בתוך השדה, בכל זאת נחשב כאילו הונח בתוך השדה, וקנה אותו בעל השדה?

אמר ליה רבא: מתגלגל קאמרת! שם בצבי, הוא אינו רץ באויר, אלא מתגלגל הוא על הארץ, ושאינו מתגלגל, דכמונח דמי. דבר המתגלגל בארץ ודאי נחשב כמונח למרות שאין סופו לנוח שם. ואילו הבעיא שלי מתייחסת לדבר שנמצא רק באויר, האם הוא נחשב כמונח שם או לא.

מתניתין:

לעיל נתבאר, שאדם זוכה במציאה על ידי עצמו — כשהחזיק בה בידו. או על ידי רשותו — אם נכנסה לתוך רשותו המשתמרת. משנתנו תבאר שאדם זוכה גם במציאת בני ביתו⁽¹⁾.

הוא כדעת הרמב"ם שהפקר מטעם נדר שאינו יוצא מרשותו כלל אלא שאסור לו לחזור בו. ואם כן הזוכה בו מיד הבעלים הוא זוכה. וראה שם בנתיבות.

9. אבל אויר שסופו לנוח פשיטא לגמרא שכהונח דמי, ומיד שנכנס לחלל הבית קנאו בעל הבית ואפילו אם יבא אדם אחר ויקלטנו בעודו באויר לא קנאו. כמבואר במסכת גיטין [עט א] שהזורק גט לאשתו לתוך חצרה, כיון שנכנס לאויר החצר הרי היא מגורשת ואפילו אם נשרף או נמחק הגט קודם שיגיע לארץ. רש"י.

1. יש שפרשו דמשנתנו נכתבה אגב סיפא

והנמוקי יוסף הביא שיש גורסין כן להדיא בגמרא "ואפקריה". ולדיעה זו כתב שמזה שהגמרא רצתה לפשוט את האיבעיא ממתנה ולא ממציאה שהדין שם להיפוך שדוקא רץ אחריהן ומגיען שמע מינה שהפקר אינו כמציאה אלא שכיון שהבעלים הפקירוהו מדעת הרי זה כדעת אחרת מקנה אותה.

[המשנה למלך בהלכות מכירה (כט יא) כתב שלפי שיטה זו הרי קטן יכול לזכות בהפקר מדאורייתא לדעת הראשונים שרק בדעת אחרת מקנה אותו יש זכייה לקטן מן התורה. ורק במציאה אינו זוכה אלא מדרבנן].

ובקצות החשן [רעג א] ביאר שדעת הראשונים הללו שמדובר שהפקיר את הארנקי

מציאת בנו ובתו (2) הקטנים, וכן מציאת עבדו ושפחתו הכנענים (3), ומציאת אשתו (4) — הרי אלו שלו.

אך מציאת בנו ובתו הגדולים (5), מציאת עבדו ושפחתו העברים (6), ומציאת אשתו שנרשעה אף על פי שלא נתן כתובה (7) —

הרי אלו שלחן.

גמרא:

שנינו — "מציאת בנו וביתו הקטנים.. הרי אלו שלו". ובפשטות מדובר בקטנים ממש,

הגמרא לפרש מדוע האב זוכה במציאתה אף בכגרותה. (בית אהרן).
אכן יש שכתבו — שאינו זכאי במציאתה אלא בעודה קטנה, או סמוכה על שלחנו כבן.

3. עבד ושפחה כנענים גופם קנוי לאדון עולמית. דכתיב (ויקרא כה' מ') — "והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם לרשת אחוזה, לעולם בהם תעבדו". וידם כידו.

4. תקנת חכמים שיזכה הבעל במציאת אשתו משום איבה. רש"י.

ועיין כתובות (סו' ע"א, ובתוד"ה מציאתה), כיון שהבעל חייב במזונות אשתו, תקנו שיזכה במציאתה. דאם לא תתן לו את מציאתה יבואו לידי איבה.

5. בגמרא נחלקו האמוראים מהו גדר "גדולים", יש אומרים — גדולים ממש, שיש להם יד לזכות לעצמם.

ויש אומרים — אפילו גדולים ממש, אם סמוכים על שלחן אביהם הרי הם כקטנים, ותקנת חכמים שידכה אביהם במציאתם משום איבה.

6. עבד ואמה עבריים דינם כשכירים. ובגמרא יבואר מדוע אינו זוכה במציאתם כבמציאת פועל.

7. משנתנו עוסקת במקרה שזרק לה גט ספק

דמתניתין קמא — "היה אחד רכוב ואחד מנהיג...", דאיירי בדין מגביה מציאה לחבירו. ומשנתינו באה ללמד, דיש מקרים שהמגביה מציאה לאחר זכה בה. (ועיין בית אברהם).

2. בגמרא יבואר, מדוע זוכה האב במציאת בנו. ומציאת ביתו — נדרשה במסכת כתובות (מ"ו ע"ב), דכתיב — "בנעוריה בית אביה", כל שבח נעורים לאביה. רש"י.

ולפי דבריו — מציאת הבת לאביה אף בנערותה עד שתתבגר, ואפילו אינה סמוכה על שלחנו. מגזירת הכתוב. וכן כתבו הרמב"ן והרמב"ם.

והקשה הרשב"א — הרי בגמרא בכתובות (שם) אמרינן — "האב זכאי בביתו במציאתה, מאי טעמא, משום איבה". ולא מצד "בנעוריה בית אביה", ומעמידים את הפסוק רק לענין הפרת נדרים?

ונראה לבאר, דהנה בכתובות (שם) נחלקו רש"י והתוספות מהי ה"איבה". לדעת רש"י — האיבה משום שניזונת מאביה. ולפי זה, אף בוגרת — אם שניזונת מאביה מציאתה שלו.

אך דעת התוספות (שם מז' ע"א ד"ה משום), דמציאת הבת לאביה משום איבה, היינו — שמא ישיאה למנוול ומוכה שחין. וטעם זה אינו שייך אלא בקטנותה ונערותה.

ולפי זה אפשר לפרש בדעת רש"י: באמת הזכיה במציאת נערה וקטנה הוא משום "בנעוריה בית אביה", כמו שכתב רש"י כאן. ומאי דאמרינן בכתובות "משום איבה" — כונת

אך אם קיבל את השדה כאריס, למחצה לשליש ולרביע, הרי הוא כבעל הבית בשדה זה, ולא ילקט בנו אחריו.

לפי שלקט הבן שיך לאביו, והאב אינו זכאי ליטול מהלקט.

רבי יוסי אומר: בין כך ובין כך ילקט בנו ואשתו אחריו⁸ וטעמו יבואר להלן.

ואמר שמואל — הלכה כרבי יוסי.

והוינן בה, מה טעמו של רבי יוסי: אי אמרת בשלמא קטן ליה זכייה לנפשיה, מובן מדוע מותר לבנו ללקט אחריו.

משום דכי קא מלקט, לנפשיה קא מלקט, והוא עצמו עני, ומותר בלקט. ואבוה מיניה קא זכי לאחר מכן.

אלא אי אמרת קטן ליה זכייה לנפשיה, וידו כיד אביו, אם כן — כי קא מלקט לאביו קא מלקט, והרי אבוה עשיר הוא¹², ואמאי אשתו¹³ ובנו מלקט אחריו?

שאינ להם זכיה מדאורייתא. ואפילו אינם סמוכים על שלחנו.

וצריך באור, מדוע זוכה האב במציאתם?

אמר שמואל: מפני מה אמרו מציאת קטן לאביו?

שבשעה שמוצאה מריצה אצל אביו ואינו מאחר בידו⁸. ולכן כשהגביהה, לצורך אביו הגביהה⁹.

מדייקת הגמרא בדברי שמואל: למימרא דסבר שמואל — קטן ליה זכייה לנפשיה מדאורייתא.

שאם היה זוכה מדאורייתא, אין די בטעמו של שמואל על מנת לזכות את מציאתו לאביו¹⁰.

וקשה, הרי תניא בברייתא — "השובר את הפועל לעבוד בשדהו כשכיר יום, ילקט בנו אחריו. כלומר — הרי הוא כעני, ומותר לבנו ללקוט אחריו את הלקט הנושר ממנו¹¹."

10. הריטב"א. ועיין שיטמ"ק בשם תלמידי רבינו פרץ והרא"ש, שפרשו באופנים אחרים.

11. אמנם — אם התנה עם הפועל שילקט בנו אחריו ויגרע לו משכרו — אסור.

כיון שעל ידי התנאי שכר את הפועל בזול — נמצא פורע את חובו ממעות עניים.

ולכן שנינו במסכת פאה (פרק ה' משנה ו') — "לא ישכור אדם את הפועלים על מנת שילקוט בנו אחריו". פני יהושע.

12. לאו עשיר ממש. אלא כיון שיש לו חלק בשדה, אינו זכאי ליטול בלקט. דאף העני חייב להפריש לקט משדהו. תוספות.

13. לכאורה קושיית הגמרא אינה אלא על בנו,

קרוב לו, ספק קרוב לה, שהיא ספק מגורשת, ובמקרה זה עדיין הבעל חייב במזונותיה.

ואפילו הכי לא תקנו שיזכה במציאתה תחת מזונותיה, משום שממילא יש ביניהם איבה. (על פי הגמרא לקמן).

8. ואף אם לא הריצה לאביו, לא פלוג רבנן בתקנתם. וזכה אביו במציאתו. מהר"ם שיף.

9. רש"י. ומבאר הריטב"א — כיון שתקנו חכמים שהקטן זוכה במציאתו מפני דרכי שלום, תקנו שתהא מציאתו לאביו מהאי טעמא.

ואפילו למאן דאמר "המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו", כאן יודה לשמואל, מפני דרכי שלום.

גזל גמור מדאורייתא, אלא גזל מדבריהן [מדרבנן], משום דרכי שלום⁽¹⁶⁾, אך נפקא מינה בינו לתנא קמא — להוציאה בדריינין.

לדעת תנא קמא — לא החמירו בתקנתם כגזל גמור, ואם תפס אחר מידם אין מוציאים מידו בבי"ד.

אך לדעת רבי יוסי — החמירו בתקנתן כגזל גמור, ומוציאים מיד התופס.

על כל פנים מבואר בדברי רבי יוסי, דקטן לית ליה זכיה מהתורה, רק מתקנת חכמים⁽¹⁷⁾.

ואם כן, מדוע ילקט בנו אחריו, כיון שמן התורה אין לו זכיה לעצמו, נמצא אביו גזול את העניים?

אלא ודאי סבר רבי יוסי — "קטן אית ליה זכיה לנפשיה". ושמואל פסק כמותו. ולא כמו שדייקנו בדבריו לעיל?

ומשינין: שמואל שאמר לעיל — "מפני מה אמרו מציאת קטן לאביו...?", טעמא דתנא דידן קאמר. וליה לא סבירא ליה, דמציאת קטן לאביו⁽¹⁴⁾. אלא סבר כר' יוסי הנ"ל.

ואכתי מקשינן: וכי סבר רבי יוסי "קטן אית ליה זכיה מדאורייתא⁽¹⁵⁾?"!

והתנן במסכת גיטין: "מציאת חרש שוטה וקטן, יש בהן משום גזל מפני דרכי שלום.

רבי יוסי אומר: לא רק מפני דרכי שלום אסור לגזולם, אלא יש בה גזל גמור".

ואמר רב חסדא, אין כונת רבי יוסי לומר —

היה מקום לפרש את דברי רבי יוסי, בקטן שאינו סמוך על שלחן אביו, שאין אביו זוכה ממנו. כדברי רב חייא בר אבא לקמן. ולכן יכול ללקט אחריו. ולעולם יסבור דאין זכיה לקטן מן התורה.

אך לשמואל שלא חילק בין סמוך על שלחן אביו לשאינו סמוך, על כרחך טעמו משום דיש זכיה לקטן מן התורה.

16. ודברי רב חסדא מוכרחים, דהא רבי יוסי איירי בחרש שוטה וקטן, ובחרש ושוטה לכולי עלמא אין זכיה מן התורה. ועל כרחך דהוי גזל רק מדבריהם. ועיין פני יהושע.

17. עיין בטור ושו"ע (חו"מ רמ"ג סע' טו') ובנושאי כלים שם, דנחלקו הפוסקים האם קטן שהגיע לשיעור "צרור וזורקו אגוז ונוטלו" זוכה במציאה מן התורה. או שאף הוא אינו זוכה אלא מדרבנן, ורק היכא דאיכא דעת אחרת המקנה לו,

דלית ליה זכיה מן התורה. אך על אשתו לא קשיא. שהרי יש לה זכיה מן התורה, ובעלה זוכה ממנה לאחר מכן משום איבה.

ברם עיין בפני יהושע, שהעמיד כאן באשתו קטנה, דלית לה זכיה לעצמה מן התורה. ועיין הגהות חשק שלמה.

14. רש"י. ובפשטות אף שמואל מודה דמציאת קטן הסמוך על שלחן אביו שייכית לאביו. ואף בגדון הדין כן. משום איבה.

אלא דסבר — שקטן שאינו סמוך על שלחן אביו, דלית ביה טעם דאיבה מציאתו לעצמו.

ואפשר לומר עוד — דלית ליה כלל "יד בן כדי אביו". (ועיין מהר"ם שיף בפני יהושע).

15. לכאורה קושיית הגמרא בדברי רבי יוסי אינה קשורה לדברי שמואל. ואף בלא שמואל שייך להקשות סתירה בדבריו.

ועיין בפני יהושע — שבלא דברי שמואל

בנייהו בתרייהו [כדי שאם ישכרו אותם לפועלים, יתנו אף לבניהם ללקט אחריהם].

מסקנת הדברים: לדעת שמואל — כיון שהקטן אין לו זכיה לעצמו מן התורה. אלא רק מתקנת חכמים מפני דרכי שלום, תקנו שהאב יזכה במציאת בנו מפני שמריצה אצל אביו.

ואף רבי יוסי סבר כך. ורק לענין לקט — "עשו את שאינו זוכה כזוכה" כנ"ל.

ודברי שמואל, פליגא על דברי רבי חייא בר אבא.

דאמר רבי חייא בר אבא, אמר רבי יוחנן:

"גדולים", ו"קטנים" שהוזכרו במשנתנו — לא גדול גדול ממש, ולא קטן קטן ממש⁽¹⁹⁾,

אלא: גדול וסמוך על שלחן אביו זהו קטן. קטן ואינו סמוך על שלחן אביו זהו גדול.

ולשיטתו, אף על פי שיש לגדול זכיה מן התורה, מכל מקום, אם סמוך על שלחן אביו תקנו שתהא מציאתו לאביו משום איבה.

שנינו במשנה: "מציאת עבדו ושפחתו העברים הרי הוא של עצמו".

אלא אמר אביו, טעמו של רבי יוסי שהתיר לבן ללקט אחר אביו, אינו משום שיש לו זכיה לעצמו מן התורה, אלא משום שעשאוה כמי שהלכו בה נמושות, [כשדה שנלקטה ליקוט אחר ליקוט, ולא נשאר בה דבר לעניים].

דעניים גופייהו מסחי דעתייהו, ומתיאשים מהלקט הנמצא בשדה⁽¹⁸⁾.

ואף כאן, העניים התיאשו מהלקט, דפברי — בריה היאך מלקטי ליה. [ודאי בני הפועל ילקטו אחריו].

ולאחר יאוש — מותר לכל אדם לזכות בלקט.

אמר ליה רב אדא בר מתנה לאביו: כיצד התירו לו לתת לבניו ללקט אחריו, ולסמוך על יאוש העניים, וכי מותר לאדם להרביץ ארי בתוך שדהו כדי שיראו עניים ויברחו?

אלא אמר רבא: אף על פי שאין לקטן זכיה מן התורה, כאן עשו את מי שאינו זוכה, כזוכה.

מאי טעמא?

כיון שלעניים גופייהו נחא להו שילקטו בניו אחריו, כי חיכי דכי אגרו לדידהו נלקוט

זוכה מן התורה. עיין שם.

18. ושנינו במסכת פאה — "מאימתי כל אדם מותרים בלקט? משילכו בה הנמושות", דהיינו — כשילקטו את השדה ליקוט אחר ליקוט. דמהיא שעתא מסחו עניים דעתייהו מיניה.

19. קצת קשה — מדוע לא אמר "לא קטן קטן

ממש, ולא גדול גדול ממש", כסדר הדברים במשנה?

ויש שתוצו — רבי חייא בר אבא דייק את דינו מכך שהמשנה חזרה ושנתה בספא "מציאת בנו וביתו הגדולים", ולכאורה בבא זו מיותרת, אחר שכבר שנינו ברישא "מציאת בנו וביתו הקטנים", וממילא שמעינן איפכא.

ומכאן דייק רבי חייא, ד"לא גדול גדול